

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Dramaturxia
DISCIPLINA	Dramaturxia III
TITULACIÓN	Grao en Ensinanzas Artísticas Superiores en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e dramaturxia
ITINERARIO	Dramaturxia
CURSO	3º (1º cuatrimestre)
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Afonso Becerra Arrojo
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Joan Giralt-Bailach</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho: Dirección escénica e dramaturxia</p> <p>Contacto: joangiraltbailach@edu.xunta.gal</p>
DESCRIPCIÓN	Principios xerais de dramaturxia aplicados ás manifestacións escénicas non textuais e ao espectáculo audiovisual. Análise práctica das diversas formas de espectáculo non textual (teatro das imaxes, teatro de rúa, teatro obxectual, danza-teatro, presentación escénica, teatro virtual...) e do espectáculo audiovisual. Coñecemento e análise práctica das dramaturxias performativas, visuais e escénicas. Análise e práctica da partitura dramática. Coñecemento e análise das dramaturxias do audiovisual. Análise e práctica do guión audiovisual. Valoración dos procesos creativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Dramaturxia II
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.

X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Adquirir coñecementos básicos sobre a linguaxe audiovisual.	T8, T13, X1, X4, X5
2. Recoñecer recursos compositivos das dramaturxias audiovisuais.	T8, T13, X1, X4, X5
3. Identificar as características singulares da dramaturxia e da posta en escena de directoras relevantes e de estilos audiovisuais diversos.	T8, T13, X1, X4, X5
4. Analizar a estrutura dramática básica de proxectos audiovisuais diversos.	T1, T9, T12, X6, X8, ED1, ED2, ED3, ED5
5. Adquirir coñecementos básicos sobre as dramaturxias realizativas e fenomenolóxicas.	T8, T13, X1, X4, X5
6. Recoñecer recursos e condicións das dramaturxias da danza e do teatro físico.	T8, T13, X1, X4, X5
7. Identificar as características singulares da dramaturxia e dos espectáculos de directoras e coreógrafas relevantes e de estilos diversos	T8, T13, X1, X4, X5
8. Concibir a estrutura dramática básica de proxectos para espectáculos de teatro físico e danza.	T1, T9, T12, X6, X8, ED1, ED2, ED3, ED5
9. Desenvolver unha metodoloxía persoal de traballo colaborativo cun equipo artístico, que permita proxectar/presentar unha peza de teatro performativo.	T1, T8, T9, T12, X4, X6, X8, ED1, ED2, ED3, ED5
10. Desenvolver unha reflexión teórica respecto á práctica dramática e manexar os conceptos e a terminoloxía máis axeitada.	T8, T13, X1, X4, X5, ED5

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
BLOQUE 1		
1. A análise fílmica	1.1 Fases da análise fílmica. 1.2 Compoñentes audiovisuais. 1.3 Análise da representación. 1.4 Análise do sistema formal.	6
2. Dramaturxia audiovisual I: Drama/Narración.	2.1 A acción dramática no audiovisual. 2.2 Desviacións respecto ao modelo dramático (neo)clásico.	3
3. Dramaturxia audiovisual II: Categorías.	3.1 O concepto xeral de “categoría” e os xéneros. 3.2 Asunción das categorías do cómico, o dramático e o trágico.	2
4. Dramaturxia audiovisual III: Retórica/Persuasión.	4.1 Recursos persuasivos. 4.2 Creación de convencións e pactos de xogo coa recepción.	2
5. Dramaturxia audiovisual IV: Abstracción.	5.1 Enerxía e materia no espazo e no tempo. 5.2 Dramaturxias da abstracción.	3
6. Dramaturxia audiovisual V: Asociación.	6.1 A montaxe de imaxes audiovisuais. 6.2 A metáfora nas artes da imaxe.	3
BLOQUE 2		
7. Os lugares dramáticos na danza e no teatro físico.	7.1 Ollo externo e corpo do pensamento de ninguén. A práctica dramática como pensamento a través da acción. 7.2 A inscrición do enderezamento e a coreografía da atención. 7.3 As tramas perceptivas: espacialidade, articulación e videncia, 7.3 Ficción axiomática. Sistemas formais: abstracción e asociación.	10
8. Procedementos compositivos para a aparición do sentido.	8.1 Combinatorias 8.2 Xustaposición 8.3 Variacións 8.4 Montaxe 8.5 Bucles e ciclos 8.6 Relacións de distancia e duración 8.7 Experiencia das calidades de movemento, son e iluminación	8
9. O rexistro da composición dramática.	9.1 A partitura coma modelo, instrución, matriz e escrita invisible. 9.2 Da xeración de materiais á estrutura, o entramado e a duración.	8
10. Dramaturxia de proceso.	10.1 Fases de creación dramática. Habitar o proceso: especulación; análise; cuestionamiento activador; creación de condicións. 10.2 Referentes e puntos de partida. 10.3 Xeración de materiais. 10.4 Articulación e estruturación. Partitura. Escrita. 10.5 Reflexión e análise.	15
TOTAL SESIÓNS		60

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias			
Exposición maxistral	6	4	10
Exposición práctico-teórica	20	10	30
Práctica individual	20	40	60

Práctica colectiva	12		12
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	15	15	30
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	6	8
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	75	75	150
PORCENTAXE	50%	50%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Exposición maxistral	Hipóteses para unha posible metodoloxía de análise audiovisual. Exposición das características básicas dos cinco recursos compositivos analizados na materia (drama, categorías, retórica, abstracción e asociación). Exposición de conceptos e posibles metodoloxías de análise e creación, referentes ao ámbito da dramaturxias danza e do teatro físico.
Exposición práctico-teórica	Análise conxunta de diferentes dramaturxias audiovisuais de acordo coa metodoloxía e os parámetros estudados na aula. Análise conxunta de diferentes dramaturxias non textuais de acordo coa metodoloxía e os parámetros estudados na aula.
Práctica individual	Presentación dun traballo de análise da dramaturxia audiovisual dunha peza breve relevante (preferentemente dunha metraxa curta ou media). Elaboración dunha proposta de dramaturxia performativa que recolla os contidos traballados na disciplina (danza e teatro físico).
Práctica colectiva	Análise e debate sobre as pezas audiovisuais. Análise, debate e traballos preparatorios sobre a proposta dramaturxica dunha peza performativa.
Titorías individuais	Supervisión e orientación docente dos traballos de análise e creación.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial</i> : O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica</i> : O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exercicios de análise de pezas e documentos audiovisuais de referencia. Presentacións escritas e exposicións orais.	T1, T8, T12, T13, X1, X4, X6, X8	5 %
Análise dramaturxica dunha peza audiovisual. Presentación escrita e exposición oral.	T9, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	20 %
Exercicios de análise de pezas e documentos de dramaturxia da danza e do teatro físico. Presentacións escritas e orais.	T9, T13, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	15 %
Práctica de creación dunha dramaturxia de proceso para danza ou teatro físico. Puntos de partida. Investigación e desenvolvemento. Partitura. Presentación/Mostra.	T9, T13, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	60 %
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exercicios de análise de pezas e documentos audiovisuais de referencia. Presentación escrita e exposición oral.	T1, T8, T12, T13, X1, X4, X6, X8	5 %
Análise dramaturxica dunha peza audiovisual. Presentación escrita e exposición oral.	T9, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	20 %
Exercicios de análise de pezas e documentos de dramaturxia da danza e do teatro físico. Presentación escrita e exposición oral.	T9, T13, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	15 %
Práctica de creación dunha dramaturxia de proceso para danza ou teatro físico. Puntos de partida. Investigación e desenvolvemento. Partitura. Presentación/Mostra.	T9, T13, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	60 %
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Análise dramaturxica dunha peza audiovisual. Presentación escrita e exposición oral.	T9, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	25 %
Práctica de creación dunha dramaturxia de proceso para danza ou teatro físico. Puntos de partida. Investigación e desenvolvemento. Codificación-partiturización. Presentación/Mostra.	T9, T13, X5, ED1, ED2, ED3, ED5	75 %

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas:

- Bernard, Michel (2001). *De la création chorégraphique*. Pantin: Centre National de la Danse.
- Bleeker, Maaïke (2011). *Visuality on theatre. The locus of looking*. Londres: Palgrave Macmillan.
- (2023). *Doing dramaturgy. Thinking through practice*. Cham: Palgrave Macmillan.
- Bouvier, Mathieu (2021). *Les intrigues du geste*. Saint Denis: Université Paris 8.
- Burrows, Jonathan (2010). *A choreographer's handbook*. Londres: Routledge.
- Caldas, Paulo; Ernesto Gadelha, eds. (2016). *Dança e Dramaturgias(s)*. São Paulo: Nexus.
- Chapuis, Yvane; Myriam Gourfink; Julie Perrin (2020): *Composer en danse*. Dijon: Les presses du réel.
- Cvejić, Bojana (2015). *Choreographing Problems*. Palgrave Macmillan.
- Loupe, Laurence (2012). *Poética da dança contemporânea*. Lisboa: Orfeu Negro.
- Pavis, Patrice (2016). *Diccionario de la performance y del teatro contemporáneo*, México D.F., Paso de Gato.
- Perrin, Julie (2013). *Figures de l'attention*. Dijon: Les presses du réel.
- Sermon, Julie (2016): "Partition(s): processus de composition et division du travail artistique", en Chapuis, Y. e J. Sermon: *Partition(s). Objets e concepts des pratiques scéniques (20e et 21e siècles)*. Dijon: presses du réel.
- Carmona, Ramón (1996). *Cómo se comenta un texto filmico*. Madrid: Cátedra.
- Canet, Fernando, e Prósper, Josep (2009). *Narrativa audiovisual. Estrategias y recursos*, Madrid: Síntesis.
- García Jiménez, Jesús (1994). *Narrativa audiovisual*, Madrid: Cátedra.
- Sánchez-Escalonilla, A. (2016): *Del guion a la pantalla. Lenguaje visual para guionistas*. Barcelona: Ariel.

Referencias complementarias:

- Behrdnt, Synne K. (2010). "Dance, dramaturgy and dramaturgical thinking." en *Contemporary Theatre Review: On dramaturgy*, v. 20, n. 2.
- Bleeker, Maaïke (2015). "Thinking no one's thought", en Hansen, Phil e Callison, Darcey: *Dance dramaturgy: modes of agency, awareness and engagement*. Londres: Palgrave Macmillan.
- Cvejić, Bojana (2010). "The ignorant dramaturg", en *Maska: Praktična dramaturgija/Practical Dramaturgy*, vol. 16, num. 131-132, pp. 40-53.
- Noeth, Sandra (2016): "On dramaturgy in contemporary dance and choreography", en Romanska, Magda (ed.): *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Londres/Nova York: Routledge.
- Schlicher, Susanne (1993). *Teatre-dansa. Tradicions i llibertats*. Barcelona: Institut del Teatre.
- Van Kerkhoven, Marianne (1994). "Voir sans le crayon dans la main", *Theaterschrift*, 5-6: On dramaturgy/À propos da dramaturgie.
- Van Kerkhoven, Marianne (1997). "Les processus dramaturgique.", *Nouvelles de Danse*, 31: Dossier Danse et Dramaturgie, núm. 31, Bruselas: Contredanse.
- Borwell, David; Thompson, Kristin (:): *El arte cinematográfico*. Barcelona: Paidós.
- Casetti, Francesco e Di Chio, Federico (2003). *Cómo analizar un film*. Barcelona: Paidós.

Recursos en liña:

Numeridanse

<https://www.numeridanse.tv/videotheque-danse/auteurs>

Ubuweb

<https://ubu.com/dance/index.html>

<https://ubu.com/film/index.html>

Sarma. Laboratory for discursive practices and expanded publication

<http://sarma.be/pages/Index>

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS